

Προτεινόμενες Απαντήσεις Θεμάτων Ομίλου Ευκλείδη

Αρχαία Β' Γυμνασίου

A. ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

1. Υποχρεώσεις φίλου προς τους συντρόφους του

Σύμφωνα με τον Πολύβιο, στον συνηθισμένο βίο ο αγαθός άνθρωπος μπορεί και πρέπει να δείχνει αφοσίωση στους δικούς του ανθρώπους. Ο φίλος οφείλει να αγαπά τους φίλους του, να αγαπά την πατρίδα του και να συμμερίζεται τα συναισθήματα των συντρόφων του. Αυτό σημαίνει ότι στέκεται στο πλευρό τους, αγαπά όσους αγαπούν και μισεί μαζί τους τους εχθρούς τους.

Η άποψη αυτή φαίνεται στις φράσεις «φιλόφιλον εἶναι δεῖ τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα», «φιλόπατριν», «συμμισεῖν τοῖς φίλοις τοὺς ἐχθρούς» και «συναγαπᾶν τοὺς φίλους». Ἄρα, στην ιδιωτική ζωή η πίστη σε φίλους και πατρίδα θεωρείται φυσικό και θεμιτό καθήκον.

2. Στάση του ιστορικού απέναντι στα πρόσωπα του έργου του

Όταν κάποιος αναλαμβάνει τον ρόλο του ιστορικού, πρέπει να αφήνει στην άκρη τις προσωπικές του συμπάθειες, τις αντιπάθειες, τις φιλίες και τις πατριωτικές του προτιμήσεις. Κριτήριο του ιστορικού δεν είναι αν κάποιο πρόσωπο είναι φίλος ή εχθρός, αλλά αν οι πράξεις του αξίζουν έπαινο ή ψόγο.

Ο Πολύβιος τονίζει ότι ο ιστορικός οφείλει πολλές φορές να επαινεί ακόμη και τους εχθρούς του, όταν οι πράξεις τους το απαιτούν. Αντίθετα, οφείλει να ελέγχει και να κατηγορεί ακόμη και τους πιο στενούς του ανθρώπους, όταν τα σφάλματα των ενεργειών τους το επιβάλλουν. Επομένως, βασική αρετή του ιστορικού είναι η αμεροληψία, δηλαδή η προσήλωση στην αλήθεια και όχι στις προσωπικές σχέσεις.

3. Συνέπειες από τη μη τήρηση αυτών των προϋποθέσεων

Αν ο ιστορικός δεν τηρεί τις παραπάνω προϋποθέσεις, το έργο του χάνει την ουσία και την αξία του. Η ιστορία στηρίζεται στην αλήθεια· όταν η αλήθεια αφαιρεθεί, το κείμενο παύει να είναι πραγματική ιστορία και γίνεται απλή, άχρηστη διήγηση.

Ο Πολύβιος χρησιμοποιεί μια χαρακτηριστική παρομοίωση: όπως ένα ζωντανό πλάσμα, αν του αφαιρεθούν τα μάτια, γίνεται στο σύνολό του άχρηστο, έτσι και η ιστορία, αν της αφαιρεθεί η αλήθεια, γίνεται «άνωφελές διήγημα». Με άλλα λόγια, η μεροληψία και η απόκρυψη της αλήθειας καταστρέφουν την αξιοπιστία, τη διδακτική αξία και την ωφέλεια του ιστορικού έργου.

Προτεινόμενες Απαντήσεις Θεμάτων Ομίλου Ευκλείδη

Αρχαία Β' Γυμνασίου

4. Συμπλήρωση κενών με λέξεις από το πλαίσιο

A/A	Συμπληρωμένη πρόταση
1	Η διακόσμηση του σχολείου για τη γιορτή έγινε από τους μαθητές.
2	Η γιαγιά φύλαγε το παλιό κόσμημα σε ένα μικρό κουτί.
3	Ο κοσμηματοπώλης πρότεινε ένα δαχτυλίδι απλό και καλαίσθητο.
4	Στο κοσμηματοπωλείο της γειτονιάς είδαμε χειροποίητα σκουλαρίκια.
5	Η ευγένεια και η κοσμιότητα του παιδιού εντυπωσίασαν τους καθηγητές.
6	Το θέατρο ήταν κοσμημένο με λουλούδια και κορδέλες.
7	Η Μαρία είχε κόσμια συμπεριφορά σε όλη τη διάρκεια της εκδήλωσης.
8	Ηκόσμηση του εξωφύλλου έκανε το βιβλίο πιο ελκυστικό.
9	Ο θεός μου είναι πραγματικός κοσμοπολίτης, γιατί έχει ζήσει σε πολλές χώρες.
10	Η ταινία παρουσίαζε μια διαφορετική κοσμοθεωρία για τη σχέση του ανθρώπου με τη φύση.

Περисσεύουν: κοσμητικός, κοσμικός.

5. Σύνθετες λέξεις της νέας ελληνικής

Συνθετικά	Άρθρο	Σύνθετη λέξη
σύν + λέγω	Ο	σύλλογος
γυμνάσιον + ἄρχω	Ο	γυμνασιάρχης
πειθω + ἥνία	Ο	πειθήνιος
ἄλλος + γλῶσσα	Ο	αλλόγλωσσος
ψυχή + πέμπω	Ο	ψυχοπομπός
ψυχή + φθείρω	Ο	ψυχοφθόρος
νόμος + τίθημι	Ο	νομοθέτης
μήτηρ + πόλις	Ο	μητρόπολη
φίλος + τιμή	Ο	φιλότιμος

Προτεινόμενες Απαντήσεις Θεμάτων Ομίλου Ευκλείδη

Αρχαία Β' Γυμνασίου

6. Γενική και δοτική ενικού και πληθυντικού

Ουσιαστικό	Γεν. ενικού	Δοτ. ενικού	Γεν. πληθυντικού	Δοτ. πληθυντικού
μήτηρ	μητρός	μητρί	μητέρων	μητράσι(ν)
ἥθος	ἥθους	ἥθει	ἥθων	ἥθεσι(ν)
γονεύς	γονέως	γονεῖ	γονέων	γονεῦσι(ν)
πρᾶγμα	πράγματος	πράγματι	πραγμάτων	πράγμασι(ν)
γένος	γένους	γένει	γενῶν	γένεσι(ν)
πατήρ	πατρός	πατρί	πατέρων	πατράσι(ν)
ἔθνος	ἔθνους	ἔθνει	έθνῶν	ἔθνεσι(ν)
σωτήρ	σωτήρος	σωτήρι	σωτήρων	σωτήρσι(ν)
θυγάτηρ	θυγατρός	θυγατρί	θυγατέρων	θυγατράσι(ν)
ἱερεὺς	ἱερέως	ἱερεῖ	ἱερέων	ἱερεῦσι(ν)
πατρίς	πατρίδος	πατρίδι	πατρίδων	πατρίσι(ν)
ὁ κήρυξ	κήρυκος	κήρυκι	κηρύκων	κήρυξι(ν)
ἡγεμών	ἡγεμόνος	ἡγεμόνι	ἡγεμόνων	ἡγεμόσι(ν)

Προτεινόμενες Απαντήσεις Θεμάτων Ομίλου Ευκλείδη

Αρχαία Β' Γυμνασίου

7. Συμπλήρωση ρηματικών τύπων

A/A	Πρόταση	Σημείωση
1	Παύεσθε τῆς μάχης.	
2	Ἄν αὐτῷ διδῶς ἀργύριον καὶ πείθης.	
3	Ἐὰν τοὺς ἀγῶνας κολάσητε.	
4	Εἰς τὴν ἄλλην Σικελίαν πέμψωμεν πρέσβεις.	
5	Ἐὰν ὑμεῖς ταῦτα πεπραχότες ᾗτε, εὐθύς ὑμῖν στρατιώτας πέμψομεν.	παρακείμενος υποτακτικής, περιφραστικά
6	Πεπαίδευκε τὸν ἀπαίδευτον.	
7	Μαινόμεθα, ὁπόταν ὀργιζώμεθα.	
8	ὅπως ὑπομνήσω καὶ μέμψωμαι.	
9	πρὶν ἂν ὑμεῖς περὶ αὐτῶν ψηφίσησθε.	
10	ἵνα καὶ περὶ σου βεβουλευμένοι ὦμεν.	παρακείμενος υποτακτικής, περιφραστικά

Προτεινόμενες Απαντήσεις Θεμάτων Ομίλου Ευκλείδη

Αρχαία Β' Γυμνασίου

8. Αντικείμενα ρημάτων

Σημείωση: σε ρήματα με δύο αιτιατικές, όταν η μία δηλώνει πρόσωπο και η άλλη πράγμα, ως άμεσο αντικείμενο λαμβάνεται συνήθως το πρόσωπο.

	Πρόταση	Άμεσο αντικείμενο	Έμμεσο αντικείμενο
A.	Διδάσκει τοὺς νέους τὴν ἀρετὴν.	τοὺς νέους	τὴν ἀρετὴν
B.	Ἐκεῖνος ἔπαυσε τοὺς τυράννους.	τοὺς τυράννους	—
Γ.	Οἱ στρατηγοὶ ἐδίδουσιν (= ἐδιναν) τοῖς στρατιώταις καὶ τοῖς δούλοις μισθὸν καὶ σῖτον.	μισθὸν καὶ σῖτον	τοῖς στρατιώταις καὶ τοῖς δούλοις
Δ.	Ἀπέκρυπτεν τοὺς στρατιώτας τὴν ἑαυτοῦ λύπην.	τοὺς στρατιώτας	τὴν ἑαυτοῦ λύπην

9. Ρήμα, υποκείμενο, αντικείμενο ή κατηγορούμενο

	Πρόταση	Ρήμα	Υποκείμενο	Αντικείμενο	Κατηγορούμενο
A.	Ἀγαπητοί, μὴ γινώμεθα τῶν ἀλόγων θηριωδέστεροι.	γινώμεθα	ἡμεῖς (ενν.)	—	θηριωδέστεροι
B.	Ὁ γὰρ θάνατος τῆς μὲν ἀπολαύσεως ἀπάγει.	ἀπάγει	ὁ θάνατος	τῆς ἀπολαύσεως	—
Γ.	Αὕτη γὰρ ἐστὶν ἡ βασίλισσα τῶν ἀρετῶν.	ἐστὶν	Αὕτη	—	ἡ βασίλισσα
Δ.	Αἱ πράξεις ἀπαιτῶσι τοῦτο.	ἀπαιτῶσι	Αἱ πράξεις	τοῦτο	—

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!!!